

ת"פ 58236/03/16 - פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נגד אלי עומרי חדד

בית משפט השלום ברמלה

24 נובמבר 2016

ת"פ 58236-03-16 פרקליטות מחוז מרכז - פלילי נ' חדד

בפני מאשימה נגד נאשם
כב' השופט ד"ר עמי קובו, סגן הנשיאה
פרקליטות מחוז מרכז - פלילי
אלי עומרי חדד

ב"כ המאשימה: עוה"ד הילה כהן וינאי גורני

ב"כ הנאשם: עו"ד צבי אבנון

החלטה

רקע

1. הנאשם הורשע בהתאם להודאתו בעובדות כתב האישום המתוקן בעבירות כדלקמן:
 - א. **גניבה**, לפי סעיף 384 לחוק העונשין, תשל"ז - 1977 (להלן: "החוק").
 - ב. **זיוף**, לפי סעיף 418 לחוק.
2. על-פי המתואר בעובדות כתב האישום המתוקן, בתקופה הרלוונטית עבד הנאשם במרכז הלוגיסטי של חברת "שלמה סיקסט". **עובר ליום 3.9.14 סיכם הנאשם עם אחרים כי הוא ייטול ללא רשות כלי רכב מהחברה, יוציא אותם מהמרכז הלוגיסטי של החברה וייתר אותם עם המפתחות בתוכם, כך שהאחרים יוכלו לגנוב אותם ולהעבירם למקום אחר. ביום 3.9.14 זייף הנאשם אישור יציאה של שני כלי רכב השייכים לחברה באופן שמילא את פרטי כלי הרכב והשתמש בחותמת "אישור יציאה" וזאת ללא אישור הממונים עליו. בהמשך, הוציא הנאשם את שני כלי הרכב מחוץ למתקן ללא רשות והותירם בשטח כורכר עם המפתחות בתוכם. באותו מועד גנבו האחרים את כלי הרכב והעבירו אותם אל שטחי הרשות הפלסטינית.**
3. הצדדים הגיעו להסדר דיוני, לפיו הנאשם הודה והורשע בכתב האישום המתוקן ונשלח לקבלת תסקיר שירות מבחן, אשר יבחן בין היתר את ביטול הרשעתו.

תסקירי שירות המבחן

4. על פי תסקירי שירות המבחן, הנאשם כבן 21, חייל, משרת כלוחם בחיל השריון. סיים 12 שנות לימוד במגמת חינוך גופני אשר הקנתה לו תעודת מדריך חדר כושר מוסמך וכן זכה לתעודת חניך מצטיין על המוטיבציה הרבה ועל ההתמדה בפעילויות שונות. כעת מתגורר עם משפחתו. כשהיה כבן 10 חלה אביו במחלה ונפטר חמש שנים מאוחר יותר. מותו של אביו גרם לחרדות וכן לצורך לתפוס את מקום "הגבר" במשפחה בפער ליכולותיו הרגשיות. בשל מחלת אביו והטיפול של אימו באב וכן בשל הקשיים

עימם התמודדה המשפחה לאחר מותו של האב, נדרש הנאשם לתפקד באופן עצמאי מגיל צעיר. כיום נתמך רגשית על ידי דודו אשר מסייע לו. בהתייחסו לעבירה תיאר כי ברקע לביצוע היה מצבה הכלכלי הקשה של משפחתו לאחר פטירת האב. באותה עת הוא עבד בחברה להשכרת ומכירת רכבים וכאשר שיתף מכר הגדול ממנו במספר שנים במצב הכלכלי הקשה הציע לו אותו מכר לפעול כמתואר בכתב האישום ולהתחלק ברווחים. הנאשם ביטא תחושות של אשמה ובושה ביחס למעשיו. תיאר כי התקשה לשקול את תוצאות מעשיו והיה ממוקד ברצון לסייע לאמו ובדאגה למשפחתו. הנאשם מבין כי שגה כשלא פנה למשפחתו בבקשת עזרה והביע חשש מתוצאות ההליך המשפטי ומההשלכות שיהיו להרשעה בדין של המשך חייו. שירות המבחן התרשם מנאשם אשר חווה בגיל צעיר משבר בעקבות מחלת אביו ופטירתו אשר השפיע על תפקוד המשפחה. חוסר בשלותו, קשייו הרגשיים והעדר נוכחות של גורמי הכוונה מיטיבים התבטאו גם בביצוע העברות. נראה כי להליך הפלילי השפעה מרתיעה וכי מעשיו הינם חריגים לדפוסי חשיבתו ולערכיו אשר הינם נורמטיביים ותקינים. לאור התרשמות שירות המבחן כי הנאשם ערך שינוי ומתפקד היום באופן נורמטיבי ואינו זקוק להתערבות טיפולית לא בא שירות המבחן בהמלצה לצו מבחן. נוכח גילו הצעיר והיותו נורמטיבי המליץ שירות המבחן להימנע מהרשעתו ולהשית עליו צו של"צ.

ראיות לעונש

5. **עדות סגן רזיאל להב** - מפקדו של הנאשם בחיל השריון. הנאשם משרת תחתיו במחלקה כנהג טנק. מסר כי הנאשם חייל אחראי מאוד, רגיש לסובבים אותו, נאמן וניתן לסמוך עליו. הופתע מאוד כששמע על ביצוע העבירה.
6. **עדות ציון חזז** - דודו של הנאשם מצד אימו. אביו של הנאשם נפטר כשהנאשם היה כבן 15. קודם לכן נפטרו שני דודים נוספים מאותה מחלה ובהמשך שתי דודות נוספות. המחלה אפפה את המשפחה. ההודעה על מות אביו זעזעה את חייו של הנאשם. עוד קודם לכן החיים היו סביב הטיפולים ובית החולים.
7. **נ/1** - אסופת מסמכים ובהם אבחון פסיכולוגי מטעם השירות הפסיכולוגי החינוכי שנערך לנאשם; מסמכים המעידים על טיפולים ומבדקים שעבר על ידי גורמי חינוך וטיפול במהלך השנים; מכתב מעמותת על"ם באשר להשתתפותו כחניך בעמותה; מכתבי הערכה שונים ממסדות בהם למד וכן מכתב הערכה ממפקדו בצבא.

טיעוני הצדדים

8. לטענת ב"כ המאשימה, עו"ד ינאי גורני, שווי הרכבים שנגנבו הוא ₪ 117,000. הרכבים לא הוחזרו לחברה. תסקיר שירות המבחן חיובי ואולם המקרה אינו עומד בתנאים שנקבעו בפסיקה לאי הרשעה. אמנם הנאשם לא הורשע בגניבת רכב ולא בגניבה על ידי עובד ואולם לא ניתן להתעלם מכך שמדובר בניצול של אמון שניתן בו במסגרת יחסי עבודה ולא ניתן להתעלם מהתכנון המוקדם ומסכום הגניבה. התסקיר אינו מצביע על נזק קונקרטי. מתחם העונש הינו בין מספר חודשי מאסר בעבודות שירות לבין מאסר בפועל של 18 חודשים וזאת נוכח התכנון והתחכום, העובדה שהעבירה בוצעה יחד עם אחרים, המעילה באמון וכן שווי הגניבה. המאשימה אינה מתעלמת מנסיבותיו האישיות של הנאשם אשר הובילו אותו לביצוע העבירה ולפיכך העתירה היא לעונש בתחתית המתחם. לפיכך עתר ב"כ המאשימה להשית על הנאשם עונש מאסר בעבודות שירות לצד מאסר על תנאי, קנס ופיצוי.

9. לטענת ב"כ הנאשם, עו"ד צבי אבנון, הנאשם ביצע את המעשים בהיותו כבן 19, לא ניתן לנתק את המעשים מסיפור החיים הקשה שעבר הנאשם באותה עת. הנאשם, אשר איבד חלק משמעותי ממשפחתו, לקח על עצמו את התפקיד ההורי בהיותו הבן הבכור. החוויה הטראומטית הזאת יצרה מצב של הידרדרות קיצונית במסגרת לימודיו והוא לווה באותה תקופה על ידי השירות הפסיכולוגי של העירייה. הנאשם לקח אחריות למעשיו. מדובר על נסיבות יוצאות דופן שהובילו לתיק זה לאור הידרדרות נפשית. הנאשם הצליח לגייס כוחות, לסיים את לימודיו ולהתקדם לשירות צבאי משמעותי עליו העיד גם מפקדו. אף על שנדרשת על פי הפסיקה פגיעה קונקרטי, ישנם מקרים יוצאי דופן שבהם יש לשקול גם פגיעה תאורטית. הנאשם הינו צעיר שהרשעה תחסום את דרכו אם ירצה להישאר בקבע או שירצה להיות מורה לחינוך גופני בעתיד. המשפחה כולה נמצאת בחששות בעקבות המצב הרפואי של משפחת האב. שירות המבחן אשר מודע לחומרת העבירה המליץ להימנע מההרשעה בשל הנסיבות המיוחדות. לפיכך עתר ב"כ הנאשם לבטל את הרשעת הנאשם ולקבל את המלצת שירות המבחן להשית על הנאשם צו של"צ.

10. הנאשם מסר כי הוא מתגורר עם אימו וכי הוא מעוניין לאחר השירות הצבאי לעבוד כמדריך כושר ולעזור למשפחתו. המצב במשפחה קשה מאז נפטר אביו. הנאשם טען כי הוא מודע לחומרת מעשיו, כי עשה טעות איומה וכי היום הוא יודע שיכול לפנות למשפחתו המורחבת לעזרה וכי ישקול את מעשיו באופן טוב יותר.

שאלת ביטול ההרשעה - דיון

11. הימנעות מהרשעה, מהווה חריג לכלל לפיו מקום שהוכחה אשמתו של אדם, יש להרשיעו בדיון. הרשעתו של מי שעבר עבירה פלילית מהווה תוצאה מתבקשת של הוכחת האשמה הפלילית ונועדה להעביר מסר של הרתעת היחיד והרבים, ולשוות למעשה העבירה תווית של מעשה פסול בעיני החברה, שגמול עונשי בצדו. חרף הכלל האמור, המשפט מניח, כי במורכבות החיים האנושיים, עשויים להיווצר מצבים קיצוניים אשר אינם מתאימים להחלת הכלל המחייב הרשעה פלילית בעקבות הוכחת אשמה. במצבים חריגים מיוחדים ויוצאי דופן, כאשר עלול להיווצר פער בלתי נסבל בין עוצמת פגיעתה של ההרשעה הפלילית בנאשם האינדיבידואלי לבין תועלתה של ההרשעה לאינטרס הציבורי-חברתי הכללי, קיימת אפשרות כי חרף אשמתו של הנאשם, הוא לא יורשע בדיון (ע"פ 9893/06 **לאופר נ' מדינת ישראל** (31.12.07)).

12. בע"פ 2083/96 **כתב נ' מדינת ישראל**, פ"ד נב(3) 337 (1997) נקבע כי הימנעות מהרשעה אפשרית בהצטבר שני גורמים מרכזיים: ראשית, סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה בלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים, ושנית על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם.

13. יישום המבחנים האמורים למקרה דנן, מעלה כי ניתן וראוי להסתפק באי הרשעת הנאשם בדיון.

14. באשר לשאלה אם סוג העבירה ונסיבותיה מאפשרים לוותר על הרשעה, סבורני כי הגם שמדובר בעבירה חמורה, בה ניצל הנאשם את האמון שניתן לו על ידי מעבידו ולקח חלק פעיל בגניבת שני רכבים בשווי משמעותי מבלי שאלו הוחזרו, הרי שאין המדובר בעבירה שהינה ברף חומרה שבו לא ניתן להימנע בשום מקרה מהרשעה.

15. בהקשר זה סבורני כי לא ניתן לנתק את חומרת העבירה מהרקע לביצועה. הנאשם פעל כמתואר

בעקבות מצבה הכלכלי הקשה של משפחתו אשר הידרדרה עד למכירת רהיטים והעדר יכולת לשלם את שכר הדירה בה התגוררו. למצב הכלכלי המתואר הצטרף מצבו של הנאשם, אשר נוכח האירועים הקשים שפקדו את משפחתו בהם מות אביו וודיו ממחלה קשה, נטל על עצמו את האחריות לדאוג לאימו ולאחיו הקטינים מבלי שהיה בשל ומוכן לכך.

16. לעניין חומרת העבירה מן הראוי להפנות לקביעות בית המשפט העליון מן העת האחרונה בהקשר לעבירה של סיוע לסרסרות למעשי זנות, בע"פ 5446/15 **חנימוב נגד מדינת ישראל** (3.3.16):

"בנסיבות המיוחדות של המקרה שלפנינו, אנו סבורים כי הנורמה החברתית הכללית סובלת את אי הרשעתו בדין נוכח הפגיעה הכבדה בסיכויי שיקומו של המערער. אכן, המדובר בעבירה חמורה, בעלת פסול מוסרי אינהרנטי, אך עם זאת, דומה כי עבירה זו אינה משתייכת לקטגורית העבירות בהן לא ניתן, מניה וביה, לבטל את הרשעתו של הנאשם מבלי לפגוע בשיקולי ענישה אחרים. זאת במיוחד שעה שמשקלם של שיקולי ענישה המסורתיים - הרתעה ומניעה - נמוך ביותר בענייננו, נוכח הפסקת המעשים מיוזמתו של המערער, אף טרם החלה חקירה משטרתית בנושא, ושאיפתו האמתית והכנה לשוב לדרך המוטב. אל מול חומרת העבירה והתועלת של ההרשעה לאינטרס הציבורי, יש להעמיד את הנזק הצפוי לנאשם כתוצאה ממנה."

דברים אלה של בית המשפט העליון (כב' השופט ס' ג'ובראן) בנוגע לעבירת הסיוע לסרסרות למעשי זנות, שהינה חמורה יותר מהעבירה במקרה דנן, יפים מקל וחומר לתיק זה.

בהקשר זה ראו גם ע"פ 111/14 **פלוני נ' מדינת ישראל** (1.4.14) שם הואשמו הנאשמים בעבירה של סחיטה באיומים וקשירת קשר; עפ"ג (מח' מרכז-לוד) 14167-10-15 **אלמנאו נ' מדינת ישראל** (9.2.16) שם הואשמו הנאשמים בעבירת התפרצות וגניבה וכן עפ"ג (מח' מרכז-לוד) 30661-12-15 **חטיב נ' מדינת ישראל** (17.4.16) שם הואשמה הנאשמת בעבירת גניבה ממעביד.

17. באשר לשאלת מידת הפגיעה בשיקומו של הנאשם, סבורני כי שעה שמדובר בנאשמים "בגירים צעירים" ישנו צורך להתאים את מבחן הפגיעה הקונקרטי לגילם של הנאשמים ולשלב בחייהם בו הם נמצאים. ברי כי נאשמים צעירים, אשר טרם רכשו הכשרה מקצועית או לימודית או שנמצאים בשלבים הראשונים לחייהם המקצועיים או הלימודיים ולעיתים אף טרם גיבשו לעצמם שאיפה תעסוקתית, יהיו מוגבלים ביכולתם להצביע על נזק תעסוקתי קונקרטי. כפועל יוצא מכך, דווקא אוכלוסייה זו אשר יש לנקוט לגביה משנה זהירות נוכח קרבתה לגיל הקטינות, והעדפת שיקולי השיקום, נעדרת יכולת להוכיח נזק תעסוקתי קונקרטי על פי הקריטריונים הרגילים, וזאת שעה שנאשמים מבוגרים יותר יכולים לעשות כן, מעצם גילם והוותק התעסוקתי שרכשו איתו, בקלות רבה יותר. על כן סבורני כי יש לערוך התאמה בין גילו של הנאשם ומצבו התעסוקתי והלימודי בו הוא נמצא לבין היכולת להצביע על נזק כאמור. במקרה דנן, אמנם לא הציג הנאשם מסמכים המעידים על פגיעה קונקרטי בהעסקתו, אולם הפגיעה הממשית בשיקומו של הנאשם איננה מתייחסת רק לפגיעה בהעסקתו של הנאשם אלא חולשת על כל שאר תחומי חייו ויכולתו להמשיך בחייו מבלי שהרשעה זו תעמוד לו למכשול.

18. יתר על כן, על אף גילו הצעיר של הנאשם וקשייו האובייקטיביים ועל אף שטרם גיבש לעצמו לחלוטין את עתידו המקצועי, הנאשם סיים 12 שנות לימוד, לרבות לימודי תעודת מדריך חדר כושר, התגייס לשירות צבאי קרבי ומתפקד לשביעות רצון מפקדיו והדבר מלמד כי יש לו שאיפות נורמטיביות בקשר לעתידו שעלולות לא להתממש בשל הרשעתו, ועל כן יכול הוא להצביע על פגיעה עתידית

אפשרית בהמשך חייו.

19. לעניין זה יפים דברי בית המשפט בע"פ 9090/00 **שניידרמן מ' מדינת ישראל** (22.2.01):

"ההתלבטות במקרה זה אינה קלה. מצד אחד, עומד לפנינו המערער שביצע עבירה חמורה וראוי כי יורשע בגינה על מנת להעביר מסר ראוי למערער עצמו ולחברה, לפיו אין להקל עם מי שעובר עבירה כה חמורה. מצד שני, אין ספק כי השארת ההרשעה על כנה במקרה זה תשמש מכשול בהמשך דרך חייו של המערער ותפריע לו הן בגיוסו לצה"ל והן בחייו האזרחיים בעתיד. עומד לפנינו אדם צעיר, שנכשל באופן חד-פעמי והוא מבקש לאפשר לו לשקם את חייו בלא שההרשעה תעמוד לו לרועץ. האינטרס של המערער בשיקומו אינה רק אינטרס של העבריין ואינו רק פועל יוצא מנתינת הדעת על נסיבותיו האישיות לטובתו הוא, אלא זהו אינטרס ציבורי ממדרגה ראשונה. עניינו של אינטרס זה הוא, לתת סיכוי למי שנכשל בעבירה בנסיבות כבעניינו לחזור לחיק החברה ולהשתלב בה כאדם נורמטיבי. הסטיגמה הדבקה בהרשעה, עלולה לפגוע בכך."

20. במקרים דומים בהם היו מעורבים "בגירים - צעירים" שזו להם מעידה ראשונה נמנעו או ביטלו בתי המשפט את הרשעתם בדין כדי להימנע מפגיעה בעתידם וזאת נוכח הקושי שלהם להצביע על נזק תעסוקתי קונקרטי בשל גילם הצעיר, לעניין זה ראו ע"פ 9090/00 **שניידרמן נ' מדינת ישראל** (22.2.01), עפ"ג (מח' מרכז-לוד) 40386-07-13 **גיבס נ' מדינת ישראל** (26.1.14), עפ"ג (מח' מרכז-לוד) 21037-11-13 **ציון נ' מדינת ישראל** (4.2.14), ת"פ (פ"ת) 2261-06-13 **מדינת ישראל נ' נקרויניקו** (23.12.14), ת"פ (ב"ש) 53770-07-11 **מדינת ישראל נ' פדול** (5.11.13), ת"פ (ראשל"צ) 3146/08 **מדינת ישראל נ' משה** (11.6.13).

21. סבורני כי בשלב הנוכחי של חייו הרשעתו של הנאשם בדין עלולה לפגוע בשיקומו, כמו גם לסגור בפניו אפשרויות תעסוקה עתידיות.

22. נוסף על כך יש לתת את הדעת לכך שהנאשם, כבן 21, נעדר כל עבר פלילי, אשר חווה אירועים טראומטיים בילדותו, שזו לו הסתבכות ראשונה ויחידה עם החוק. שוכנעתי כי עבירה זו הינה אירוע יחיד וחריג להתנהלותו הנורמטיבית של הנאשם ואינה מלמדת על אישיותו. הנאשם הודה בהזדמנות הראשונה והביע צער וחרטה על מעשיו. יש לציין כי שירות המבחן התרשם שביצוע העבירה חריג לדפוסי חשיבתו, לערכיו ולתפיסותיו שהינם נורמטיביים ותקינים ומשכך המליץ על ביטול הרשעתו. עוד יש לתת משקל לחלוף הזמן מאז ביצוע העבירה בחודש ספטמבר 2014 ועד למועד הגשת כתב האישום בחודש מרץ 2016.

23. לפיכך, באיזון בין השיקולים השונים סבורני כי יש מקום לאמץ את המלצת שירות המבחן ולהימנע מהרשעת הנאשם. עם זאת סבורני כי יש להשית על הנאשם צו של"צ בהיקף משמעותי יותר מזה שעליו המליץ שירות המבחן. כמו כן יש להורות על פיצוי מלא לחברה בגין הנזק שנגרם לה.

סוף דבר

24. **אשר על-כן, הנני מורה כדלקמן:**

א. ההליך מסתיים באי הרשעת הנאשם בדין, ותוך קביעה שביצע את העבירות המיוחסות לו בכתב האישום.

ב. צו שירות לתועלת הציבור בהיקף של 400 שעות על פי תוכנית שגיבש שירות המבחן. בשל עמוד 5

שירותו הצבאי של הנאשם, הוא יהיה רשאי לבצע את השל"צ על פני תקופה של שנתיים.

ג. פיצוי כספי בסך של 117,000 ₪ לחברה המתלוננת. הפיצוי ישולם ב- 50 תשלומים חודשיים שווים ורצופים, שהראשון שבהם ביום 1.1.18 ויועבר לפי פרטים שתמסור המאשימה. לא ישולם תשלום כלשהו במועדו, תעמוד היתרה לפירעון מיידי.

מובהר בזאת לנאשם כי ככל שלא יבצע את השל"צ כנדרש, ניתן יהיה להפקיעו, להרשיעו בדין ולגזור את דינו.

אני מורה על עיכוב ביצוע תחילת השל"צ למשך 45 ימים.

מזכירות בית המשפט תמציא העתק פסק הדין לשירות המבחן.

זכות ערעור לבית-המשפט המחוזי תוך 45 ימים.

ניתנה היום, כ"ג חשוון תשע"ז, 24 נובמבר 2016, בנוכחות הצדדים.